

Posudek oponenta rigorózní práce Mgr. Eduarda Kloboučka „Právní aspekty dostavby jaderné elektrárny Temelín“

Předložená rigorózní práce o rozsahu 203 stran textu a 10 stran příloh je členěna, kromě úvodu a závěru, do 23 kapitol („Jaderná energie“, „Relevantní právní úprava“, „Vliv a zájmy jednotlivých aktérů“, „Právní postavení ČEZ, a. s.“, „Strategické dokumenty“, „Dokumentace podle stavebního zákona“, „Studie proveditelnosti“, „Informování Evropské komise“, „Proces SEA“, „Proces EIA“, „Integrované povolení“, „Veřejná zakázka“, „Řízení podle stavebního zákona“, „Řízení podle atomového zákona“, „Další povinnosti podle atomového zákona“, „Jaderná energetika a právní řád České republiky“, „Licence podle energetického zákona“, „Finanční stránka dostavby jaderné elektrárny Temelín“, „Dozor nad jadernými elektrárnami“, „Účast veřejnosti na dostavbě jaderné elektrárny Temelín“, „Srovnání se zahraničními právními úpravami“, „Dostavba jaderné elektrárny Temelín a faktor času“ a „Výhled do budoucna“).

Téma práce je nepochybně aktuální. Autor přistoupil k jeho zpracování se zjevným zájmem. Využil odbornou literaturu, judikaturu a některé další dokumenty. Patrné je úsilí o komplexní přístup. Sympatická je kritika platné právní úpravy a snaha o závěry *de lege ferenda* (kapitola 16.). Výklad je vcelku zajímavý a práce je psána většinou poměrně čtivě.

Osnova práce je poněkud roztržštěná co do rozsahu jednotlivých kapitol (např. kapitola 11. má jedinou stranu) a zčásti i co do návaznosti kapitol (kapitola 17.). Kapitoly 22. a 23. (v souhrnu necelé tři strany) jsou spíše již součástí závěru. Vysvětlení na str. 7 by spíše nasvědčovalo „víceúrovňové“ struktuře. Vztah některých kapitol k tématu práce je volnější (např. zčásti kapitola 1., zčásti kapitola 4., zčásti kapitola 12., v zásadě kapitola 15. nebo kapitola 21.). Místy se nelze ubránit dojmu, že „méně by bylo více“.

Z jednotlivých připomínek uvádím:

- Na str. 13 – 15 autor uvádí (jeho slovy „zařazuje definice“) několik(a) pojmů; slušelo by se u každého uvést nějaký odborný pramen, popřípadě vysvětlit, zda jde též o pojem právní (srov. „náznaky“ v poznámkách).
- U zmínky o plánu výstavby jaderných elektráren v Československu (str. 15 – 16) postrádám časový údaj.
- Přesně identifikována mohla/měla být usnesení vlády zmíněná na str. 19 (pouze v textu) a na str. 47 a 48 (v textu a v poznámkách č. 112 a 113). Dtto k usnesením vlády zmíněným na str. 51. Jiných blíže neidentifikovaných tvrzení, popřípadě pramenů je v práci více (např. „vyjádření“ v poznámkách č. 43 nebo 46). Podobně k dohodě zmíněné v poznámce č. 64. Chybí identifikace Bezpečnostní strategie ... (str. 53 – 54) a Státní politiky životního prostředí ... (str. 55). Dále viz poznámku č. 404.
- „ČEPS“ je rovněž akciová společnost (str. 22).
- Obraty „tzv. atomový zákon“ (str. 27) a „tzv. stavební zákon“ (str. 29; následuje neúplné uvedení názvu zákona; jiná nepřesnost v jeho označení je na str. 37) nejsou šťastné. Podobně „tzv. EIA“ (bez vysvětlení, str. 29) nebo „jak procesního, tak ale i hmotněprávního charakteru“ (str. 30) anebo „obecně závazná nařízení vlády“ (str. 36).
- Výklad o právně nezávazných dokumentech na str. 30 není do textu začleněn organicky. Dtto k návaznosti textu posledního odstavce na str. 61, posledního odstavce na str. 70 (přetéká na str. 71), posledního odstavce na str. 126 (přetéká na str. 127), prvního odstavce na str. 137 a popřípadě i druhého odstavce na str. 139 (přetéká na str. 140) a druhého odstavce na str. 140.

- V době odevzdání rigorózní práce již návrh nového atomového zákona „postoupil“ do další etapy legislativního procesu (str. 31).
- Přístup k výkladu v kapitole 3. je ne zcela obvyklý, ale v zásadě akceptovatelný. Větší pozornosti zasluhovalo členění „aktérů“ v rámci „veřejného sektoru“ (viz „zlomy“ na str. 36 a 41). Výklad v partiích „Soukromý sektor“ (str. 43) a „Občanský sektor“ (str. 43 – 44) je zkratkovitý.
- Nelze ztotožňovat územní samosprávné celky jako subjekty územní samosprávy a jejich orgány, které jsou vykonavateli jak územní samosprávy, tak státní správy (str. 40 – 41).
- Jaká je povaha Národního akčního plánu ... zmiňovaného na str. 52 – 53? Dtto ke studii proveditelnosti (str. 62 – 63).
- Název kapitoly 6. je zavádějící (kapitola pojednává pouze o politice územního rozvoje a o územně plánovací dokumentaci. Kromě toho (na okraj k prvnímu odstavci kapitoly 6.) politika územního rozvoje nespadá do územně plánovací dokumentace (správně na str. 169).
- Konstatování o vztahu územně analytických podkladů a politiky územního rozvoje je chybné (str. 59). Viz § 25 stavebního zákona.
- Jaký byl/je osud nařízení Rady (EU, Euratom) č. 617/2010 (str. 63 – 64)?
- V kapitole 10. stálo za to zmínit i přechodná ustanovení novely zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.
- V kapitole 13. bylo žádoucí charakterizovat územní řízení a stavební řízení i jako navazující řízení ve smyslu novely zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (o navazujících řízeních se autor poprvé zmiňuje až na str. 167).
- V prvním odstavci na str. 81 chybí zmínka o atrakci z důvodu procesní vhodnosti (správně v poznámce č. 203).
- S členěním účastníků územního řízení to je poněkud složitější (str. 82). A jak je to s účastenstvím ve stavebním řízení?
- V kapitole 13. mohla/měla být samostatná zmínka i o kolaudačním souhlasu (nikoli pouze v rámci výkladu o stavebním řízení na str. 84 – 85).
- Výklad v posledním odstavci na str. 85 (přetéká na str. 86) se týká nejen stavebního řízení/povolení.
- V kapitole 14. stálo za zvážení rozebrat i procesní problematiku. Plně tuto „mezeru“ nenahrazuje ani nepřiliš funkční zmínka na str. 147 – 148, ani výklad na str. 172 a násl.
- U rozhodnutí zmiňovaných na str. 87 a 88 mohly/měly být doplněny odkazy na příslušná ustanovení atomového zákona (nehledě na to, co je uvedeno v dalším textu).
- Jaký je názor autora na chystané „změkčení“ regulace, které zmiňuje ve třetím odstavci na str. 106?
- Formulace první věty posledního odstavce na str. 117 není šťastná.
- Jaký je vztah tématu práce k zákonu o hospodářských opatřeních pro krizové stavy (str. 119)?
- Lze hovořit o „kompetenci oddělení ... Státního úřadu pro jadernou bezpečnost“ (str. 131)?

- Problematika zmiňovaná v posledním odstavci na str. 136 má vztah k zákonu o geologických pracích.
- Výklad na str. 138 je zkratkovitý.
- Jaký je smysl druhé věty druhého odstavce na str. 144?
- Podle § 136 správního řádu dotčené orgány nevydávají „rozhodnutí“ (str. 145). Pojetí dotčených orgánů podle stavebního zákona se liší od pojetí dotčených orgánů podle správního řádu.
- Obrat „nejvyšších soudů“ (str. 148) není šťastný.
- Jaký je smysl státní autorizace podle § 30a energetického zákona (str. 151)?
- Jaký je názor autora na zavedení „poplatků podle atomového zákona“ (str. 152 – 153)?
- Termín „stavební dozor“ je na str. 156 použit chybně!
- Výklad ve druhém odstavci na str. 158 může navozovat nesprávný dojem, že opatření k nápravě lze ukládat podle kontrolního řádu.
- Jen pro úplnost uvádím, že vládní návrh atomového zákona nakonec závazný pokyn přece jen obsahuje (str. 158 – 159). Viz tisk č. 560 PS PČR, VII. volební období (dostupný na <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=115323>).
- „Horní“ (nikoli „hornické“) předpisy (str. 162).
- Judikatura ve skutečnosti rozšířila „pojem“ veřejné instituce (str. 163). Lze, popřípadě má smysl judikaturu k zákonu o svobodném přístupu k informacím vztáhnout též na zákon o právu na informace o životním prostředí?
- Zákon o ochraně utajovaných skutečností a bezpečnostní způsobilosti byl publikován pod jiným číslem (str. 164).
- Na str. 170 a násl. mohly být zmínky o prostředcích právní ochrany poskytovaných úpravou správního soudnictví.
- Pro často zmiňované zákony bylo vhodné zavést zkratky.
- U kolektivních publikací je třeba odkazovat na autora příslušné kapitoly (srov. v poznámkách č. 220, 377 nebo 391).

Celkově mám za to, přes některé z uvedených výhrad, že rigorozant zvolené téma v podstatě zvládl.

Rozpravu u obhajoby doporučuji zaměřit na podrobnější charakteristiku vztahů mezi zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí, stavebním zákonem a atomovým zákonem.

V Praze dne 21. prosince 2015

JUDr. Ing. Josef Staša, CSc.